

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

S. Maria à Donna Romata, num. 46.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

templum hoc grati animi monumentum à Neapolitanis eidem Deiparæ est extructum, cui nomen ab accepto beneficio inditum; cui sanctimonialium Cœnobium Ordinis S. Basilii an. Domini 833 est adjunctum: quæ postea relicto superioribus annis hoc in S. Gaudiosi monasterium Ordinis S. Benedicti commigrarunt unâ cum pulcherrima, ac piissima Deiparæ imagine, ad cuius pedes anguis visitur, ea imago cum ipso pariete, in quo erat depicta, ex templo S. Mariæ de Agone in templum S. Gaudiosi est translata, ubi nunc asseritur cum subjectis in lapide incisus versibus, quibus quidem, quæ diximus, universa indicantur:

Anguis erat veteri quondam stabulanda palude,

Inficiens homines, paucos, & omne pecus.

Ibat foris die Saturni nobilitate illuc

Ara Cismuniam limina sacra Petri,

Cujus in auxilio Sancti confisus, & alma

Christipara illa sua transiit ille pius.

Noctæ sequente illam recubans per formica vidit.

Natum amplificantem dulciter usq; suum,

Dimidiam pedibus lunam, qua visa tenere,

Ex sancto tales edidit ore sonos.

Mortuus est Anguis, non pestifer amplius exstat.

Construito hic templum nomine viid meo.

Vir pius evocatur iussum, loca condidit,

atque

Virginibus sacris stare parata facit.

Quæ fuit appetitus titulus sic, sancta M A R I A.

ANGVONIS caso sumptus ab Angue truci.

Hæc loca sancta diu sub Basilii ordine Græca,

Et Longobardæ percoluere sacra;

Nunc trita, casta vivunt vexilla ferentes

Drui Basilii munera grata Deo.

Inde sub Augusto medio, cum Candida Virgo.

Assumpta in calum concelebratur Ovans,

Ordinis istius S. inctorum hæc ade diebus

Peccati veniam quicquid habere possit.

Fund. anno Domini DCCCXXXIII. Hæcenus ibi.

SANCTA MARIA

Sicula.

S. Maria Sicula, templum est antiquum non Sadeo magnum in vicinia, quam dicunt Forcella prope sancti Agrippini templum à Leone familia Sicula nobili Neapolitano Caroli I. Regis Neapolitani Protonotario anno salutis 1275. conditum. Quæ vero in hoc templo colitur Deiparæ imago, ea editis olim miraculis clarebat, ut videre licet in subiecta inscriptione lapidi insculpta, ac supra templi fores posita, quæ ejusmodi est:

Ladislaus Rex, cum morbo siatica esset infectus, conversus ad Beatissimam Virginem Siulam liber evasit. Ioanna soror Regis Ladislai qualibet hebdomada in die Sabbati eandem summa cum veneratione visitabat, ab eademque singuli patientes sanis redibant, sic ille. Nunc vero templi hoc multiplicatis undequaque ædificiis à plebs; ignoratur.

Sed ne in omnibus Deiparæ templis Neapoli extructis singillatim recensendis nimium immoremur, omnis ex industria reliquis, ea tantum brevissime perstrigam, quæ vel ad monialium Cœnobia, vel ad eas domos, in quibus Christianæ pietatis opera in egenos conferuntur, vel ad virorum religiosorum domicilia pertinent, erit neq; ab eorundem templorum splendore, neq; à gloria Deiparæ aliena commemoratio; & intelligant omnes ingentem in hac urbe tum virorum, tum mulierum multitudinem sub peculiari Deiparæ patrocinio degere, ejusdemq; præsidio, quæ ad vitæ cultum sunt necessitaria, illis suppeditari.

S. MARIA A DONNA

Roma.

Principio offert se inter monialium templum à S. Maria Donna Romata. cui antiquissimum Monialium Ordinis S. Benedicti cœnobium est annexum, illuc ex evertis Cumis an. salut. 1207. magna rotius Neapolitanæ urbis pompa illatum est corpus S. Julianæ Virginis, ac martyris præclarissimæ, de qua nos in tractatu de virginibus; ejus festum, ut in martirol. Rom. recolitur die 16. Februarii, illic recon-

illic reconditur tibia S. Antonii Abbatis toto terrarum orbe clarissimi, quæ in ejus festo omnibus spectantibus proponitur: illic etiam asser- vatur ampulla vitrea, quæ S. Joannis Baptistæ sanguis continetur, qui ad ejus invocationem sæpe in missæ sacrificio colliquefcere cernitur. At dicit quispiam, qui fieri potuit, ut tibia S. Antonii hic recondatur, cum idem S. Antonius teste Athanasio in ejus vita, sui tumuli locum adeo occultum esse voluerit, ut duobus discipulis, quibus funus suum curandum commisit, severe edixerit, ne cuiquam illum commo- strarent, quare S. Hilarion, auctore S. Hieronymo in ejus vita, cum ad sancti Antonii Eremitum pervenisset, & sancti viri loca omnia pie perlustrasset, duos è discipulis sancti Antonii rogavit, ut illius tumulum sibi indicarent, qui ab eis seorsim est abductus; utrum verò illum viderit, ignoratur. Eadem laboriri potest de sancti Joannis Baptistæ sanguine dubitatio, cum illius corpus ex sacra Evangeliorum historia ab ejus discipulis sepulturæ mandatam post annos ferè trecentos ab Impio Juliano Apostata fuerit igne combustum, sic, ut ejus postea dispersæ reliquæ noctu à quibusdam Monachis ægrè colligi potuerint. Atqui de sacro ejus sanguine non hujus modo cœnobii moniales gloriantur, sed illæ etiam quæ Neapoli ad sanctum Gregorium Armeniæ Episcopum (vulgo corrupto vocabulo sanctum Ligorium degunt, & verum esse Præcursoris sanguinem testatur miraculum illud omnibus notissimum quo die 29. Augusti, cum ejus decollatio celebratur, insperante populo colliquefcit. Utrique difficultati ut plenè satisfiat, rem omnem paulò altius repetam. Cum hujus Cœnobii templum pervetus illud quidem, postea à nobili quadam femina Andegavensi genere sub Neapolitanis Regibus è Galliarum genere ortis annum Domini circiter 1300. restitutum, & auctum fuerit facile fieri potuit, ut è Gallia, ubi hujusmodi reliquæ pie asservabantur Neapolim à Gallis, quibus cum eo tempore magna Neapolitanis intercedebat consuetudo, perferretur. Verùm, quoniam pacto in Galliam delatæ sint, est demonstrandum. Et sanè corpus S. Antonii Abbatis, auctore S. Antonino 2. part. hist. titul. 12. c. 35. ult. imperante Justiniano apud Ægyptum in Eremito repertum translatum est Alexandriam. Id ipsum testatur Marianus Scotus, quem refert Baron. tom. 7. Annal. ad ann. Christi 531. At verò de translatione in Gallias

idem S. Antonius loco citato: *Nunc autem, inquit, pro certo est in Abbacia monasterii majoris prope Avilatem in provincia Provincia, & Brachium est apud Vienneses, ubi nunc fit concursus populorum.* sic ille.

Petrus quoque de Natalibus lib. 5. Catalogi Sanctorum cap. 110. affirmat Jacobum filium S. Guliel. Comitis corpus sancti Antonii ab Imperatore Constantinopolitano dono acceptum detulisse Viennam. Quod verò spectat ad sanguinem Præcursoris; Gregorius Turonensis auctor gravissimus lib. 1. de gloria martyrum c. 12. quandam de eo refert historiam scitu non injucundam, quam hic inferere operæ pretium duxi, cum enim ageret de sancti Joannis Baptistæ martyrio. Tum temporis, inquit, à Gallis matrona quædam Jerosolymam abierat pro devotione tantum, ut Domini, & Salvatoris nostri præsentiam mereretur: audiens autem quod beatus Joannes decollaretur, cursu illuc rapido tendit, datisque muneribus supplicat percussori, ut eam sanguinem fluentem colligere permitteret. Illo autem percutiente, matrona concham argenteam præparat, truncatoque martyris capite cruorem devora suscepit. Quem diligenter in ampulla positum, in patriam detulit, & apud Vasatensem urbem ædificata in ejus honorem Ecclesia in sancto altari collocavit. hæc Turonensis. Ex quibus satis colligitur quomodo hujusmodi reliquæ in Galliam translatae, inde Neapolim deferri, & in templum à Gallis exornatum reponi potuerint.

**S. MARIA REGINA COELI, ET
alia Monialium Templi Deiparæ sacra.**

S. Maria Regina cæli Monialium, quæ Ordinem Canonico Regularium S. Augustini proficitur. Hoc templum Deiparæ Assumptæ hæc occasione est dicarum. Cum anno 1518. moniales quatuor è cœnobio S. Mariæ de Agnone perfectioris vitæ studio novum monasterium fundaturæ in quandam se domum recepissent, & Franciscam Gambacurtam monialem è monasterio Nolano Ordinis Canonico Regularium in Abbatissam elegissent, brevi temporis intervallo earum numerus crevit ad quadraginta, postmodum an. 1534. die 14. Augusti eadem Abbatissa divino, ut rei probavit cœtus, permota spiritu jussit

R I T T   c a

S. Joannis Baptistæ sanguis sepe colliquefcit.

S. Joannis Baptistæ sanguis in ipso decollationis die à quadam Matrona asservatū.

S. Mariæ Reginae cæli templum in Assumptionis honorem cur dicatum.

S. Antonii Ab. corpus in eremio repertum.